

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Małgorzata Dziechciaż, dr, małgorzata.dziechciaż@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium w CSM:	100	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Samokształcenie:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	140	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom oraz z zakresu biologii.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwa oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.			
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie		
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	K_W06 K_W08
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_W07
C.W3.	definicję zawodu pielęgniarstwa według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarstwa według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	K_W06
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	K_W07
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi	K_W03
C.W8.	zadania pielęgniarstwa w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	K_W07
C.W11.	udział pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	K_W07
Umiejętności - potrafi		
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	K_U04
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	K_U04
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz interpretować ich wyniki;	K_U04
C.U13.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	K_U04
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka,	K_U04
C.U23.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	K_U05
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	K_U05
C.U26.	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy;	K_U04
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	K_U04
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	K_U04 K_U05
C.U30.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	K_U05
C.U31.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	K_U04
C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	K_U04

C.U36.	dobrać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	K_U04		
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K05	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K.K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
Wykład				
TP-01	Determinanty i uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa światowego i polskiego.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-02	Pielęgniarstwo i jego istota – pielęgnowanie, wspieranie towarzyszenie, pomaganie.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-03	Pielęgniarka jej funkcje i zadania zawodowe według Światowej Organizacji Zdrowia. Definicja zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek funkcje.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-04	Formy opieki. Pacjent i jego rola w opiece	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-05	Zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-06	Udział i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
TP-07	Istota pielęgnowania według F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne
Laboratorium w CSM				

TP-08	Organizacja zajęć w pracowni umiejętności. Zasady BHP. Zasady oceniania zadania praktycznego. Higieniczne mycie rąk, dezynfekcja rąk. Zakładanie i zdejmowanie rękawic jednorazowego użytku. Segregacja odpadów medycznych. Stosowanie środków ochrony osobistej. Procedura poekspozycyjna.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-09	Prześcielenie łóżka z chorym przez jedną pielęgniarkę	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-10	Zmiana bielizny pościelowej i osobistej choremu leżącemu.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-11	Mycie głowy choremu leżącemu	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-12	Toaleta jamy ustnej u chorego niesamodzielnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-13	Toaleta ciała u chorego leżącego w łóżku. Kąpiel małego dziecka. Zmiana pieluchomajtek.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-14	Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej. Ćwiczenia bierne i czynne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych

TP-15	Pozycje ułożeniowe chorego i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. Przemieszczanie i pionizowanie chorego z wykorzystaniem różnych metod i technik.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-16	Gimnastyka oddechowa i drenaż ułożeniowy.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-17	Udział pielęgniarki w ocenie stanu chorego: pomiar, obserwacja, ocena i dokumentowanie tętna, ciśnienia tętniczego krwi, temperatury ciała, oddechów, szczytowego przepływu wydechowego, saturacji.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-18	Zabiegi doodbytnicze – lewatywa przeczyszczająca.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-19	Płukanie oka, ucha.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-20	Zgłębnikowanie żołądka. Karmienie przez zgłębnik, płukanie żołądka. Karmienie przez przetoki odżywcze- gastrostomia. Wymiana PEG-a	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
TP-21	Zabiegi p/zapalne. Ciepło suche i wilgotne. Zimno suche i wilgotne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych

TP-22	Różne sposoby mocowania opatrunków – bandażowanie, opaski siatkowe, opatrunki kohezyjne	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie wiedzy , umiejętności praktycznych w oparciu o check -listy i kompetencji społecznych
Samokształcenie				
TP-23	Płukanie jamy ustnej i gardła	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-24	Kąpiel lecznicza	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-25	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz działania profilaktyczne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-26	Ośrodkowe ciśnienie żyłne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

TP-27	Wlewka doodbytnicza	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej
TP-28	Karmienie doustne	samokształcenie	Opracowanie pisemne wykonania czynności na podstawie aktualnych wytycznych i zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa	zaliczenie pracy pisemnej

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
2. Augustyniuk K., Grochans E.: Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarstwa. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2020.
3. Steliga A., Grochulska A., Hebel K.: Procedury i check-listy w praktyce symulacji medycznej Kompetencje pielęgniarstwa. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025.

Literatura uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. PZWL, Warszawa 2017.
2. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	130
Praca własna studenta	10 s + 10
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	C.W1., C.W2., C.W3., C.W6., C.W8., C.W11.	zaliczenie pisemne na ocenę
laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U2., C.U4., C.U7., C.U10., C.U13., C.U21., C.U23., C.U24., C.U26., C.U28., C.U29., C.U30., C.U31., C.U34., C.U36., C.U40. K.K05, K.K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy	C.U10., C.U21., C.U23., C.U29., C.U30., C.U31,	zaliczenie na ocenę pracy pisemnej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- zaliczenie na ocenę pozytywną. wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne pracy indywidualnej na ocenę pozytywną, zawierającej:

- stronę tytułową,
- bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron,
- wymogi edytorskie: czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm, tekst wyjustowany oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Kryteria oceny:

- definicja i cel- 0-2 pkt
- sprzęt potrzebny do wykonania czynności- 0-2 pkt
- przebieg wykonania czynności -0- 3 pkt
- piśmiennictwo - 0-2 pkt
- estetyka pracy – 0 –1 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry,
- 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze I – test zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej.
- 3) Skala ocen:
bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt.
plus dobry (4,5) – 28 -27 pkt.
dobry (4,0) – 26-24 pkt.
plus dostateczny (3,5) – 23-21 pkt.
dostateczny (3,0) – 20-18kt.

niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Na ocenę końcową składa się:

- średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z wiedzy , umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych zaliczonych na ocenę pozytywną,
- ocena pozytywna z egzaminu MINI -OSCE

Ocenę końcową stanowi: średnia arytmetyczna ocen z zajęć laboratoryjnych i oceny z egzaminu MINI - OSCE

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Ocenę końcową stanowi średnia ocen każdego zadania przypisanego do samokształcenia, zaliczonego na ocenę pozytywną.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.